AH 628
2026Z19191

Antwoord van staatssecretaris Van Bruggen (Justitie en Veiligheid)
(ontvangen 16 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 329

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat een bewindvoerderskantoor in de regio Leiden door de kantonrechter in alle 146 zaken is ontslagen en dat dit het derde grootschalige ontslag van een bewindvoerderskantoor in die regio binnen een jaar is?

Antwoord op vraag 1
Ja. Ik ben bekend met het bericht.

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat het volstrekt onacceptabel is dat kwetsbare gedupeerden in zulke onzekerheid worden gestort?

Antwoord op vraag 2
Ja. Het is onacceptabel wanneer kwetsbare gedupeerden langdurig in onzekerheid verkeren over hun financiële situatie, hun rechtspositie of de gevolgen van het handelen van hun bewindvoerder. Juist voor mensen die beschermingsbewind nodig hebben en afhankelijk zijn van hun bewindvoerder is het van groot belang dat zij duidelijkheid, continuïteit en passende bescherming krijgen. Wanneer een bewindvoerder tekortschiet of misbruik maakt van zijn positie, moet daartegen effectief en tijdig worden opgetreden. De kantonrechter houdt toezicht op het gevoerde bewind en kan, wanneer daar aanleiding toe is, maatregelen nemen, waaronder schorsing of ontslag van de bewindvoerder.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u dat de betrokken bestuurder in 2025 bij een eerder kantoor al in alle zaken was ontslagen, vervolgens een tweede kantoor kon blijven voeren en ruim een jaar later opnieuw in alle zaken is ontslagen?

Antwoord op vraag 3
Het herhaaldelijk tekortschieten van een bestuurder is zorgelijk. Zoals eerder aan uw Kamer op vragen geantwoord[1], moet de bewindvoerder jaarlijks rekening en

[1] Kamerstukken II 2024–2025, 2094, nr. 81

verantwoording afleggen aan de kantonrechter en zijn bij geconstateerde misstanden maatregelen mogelijk, waaronder schorsing en ontslag van de bewindvoerder. Daarnaast moet iedere professionele bewindvoerder voldoen aan de kwaliteitseisen van het Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren. Het Landelijk Kwaliteitsbureau (hierna: het LKB) toetst voorafgaand aan de benoeming van de curator, bewindvoerder en/of mentor of aan deze kwaliteitseisen wordt voldaan. Verder stellen de gerechten elkaar in kennis van bijzonderheden om te voorkomen dat bewindvoerders die eerder wegens misstanden zijn ontslagen opnieuw worden benoemd.

Vraag 4

Klopt het dat het Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren geen grondslag biedt om een bestuurder te weigeren die eerder in alle zaken is ontslagen? Wordt naast de benoembaarheid van het kantoor gekeken naar de bestuurder, opdat ontslagen bestuurders niet zonder meer een nieuw kantoor kunnen oprichten? Zo nee, zou dit bijdragen aan het voorkomen van dergelijke casussen?

Antwoord op vraag 4
Het Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren biedt geen specifieke wettelijke grondslag om een kantoor te weigeren vanwege een eerder ontslag van de bestuurder.

Het LKB beoordeelt bij een toelatingsverzoek of het kantoor voldoet aan de geldende kwaliteitseisen. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de rechtspersoon, maar ook naar de bestuurder en diens achtergrond. Een eerdere ontslaggeschiedenis kan daarbij relevant zijn en onder de aandacht van de rechtbank worden gebracht.

Een positieve beoordeling door het LKB betekent echter niet automatisch dat het kantoor ook wordt benoemd. De kantonrechter beslist daar zelfstandig over. Op grond van artikel 1:435, derde lid, BW kan de kantonrechter een voorgestelde bewindvoerder weigeren als daarvoor gegronde redenen bestaan. Een eerdere ontslaggeschiedenis kan daarbij worden meegewogen.

Het is dus mogelijk dat een bestuurder na een eerder ontslag een nieuw kantoor opricht en een toelatingsverzoek indient. Het ontbreken van een specifieke weigeringsgrond in het Besluit betekent echter niet dat het nieuwe kantoor vervolgens automatisch kan worden benoemd. De uiteindelijke beslissing ligt bij de kantonrechter.

Vraag 5

Klopt het dat in de brief van 16 april 2025 niet wordt ingegaan op het voorstel uit de initiatiefnota van voormalig Tweede Kamerlid Kat, dat een ontslagen bewindvoerder niet langer benoembaar is en dat er een openbaar register komt waarin schorsingen, waarschuwingen, ontslagen en de overige functies van een bewindvoerder zichtbaar zijn? Wat is uw standpunt hierover, mede gelet op het feit dat cliënten van het betrokken kantoor moesten terugvallen op een recensieplatform om elkaar te waarschuwen? [2] [3]

Antwoord op vraag 5
Het klopt dat in de brief van 16 april 2025 hierop niet specifiek wordt ingegaan.

Ik vind het van groot belang dat cliënten kunnen vertrouwen op een goed functionerende en integere bewindvoerder en dat signalen over mogelijk disfunctioneren zorgvuldig worden opgevolgd. Tegelijkertijd zijn wij terughoudend met een openbaar register waarin waarschuwingen, schorsingen en ontslagen worden opgenomen. Een dergelijke registratie kan een onvolledig of vertekend beeld schetsen. Daarom moet worden voorkomen dat klachten of waarschuwingen openbaar worden gemaakt zonder dat voldoende vaststaat dat sprake is van disfunctioneren. Daarbij zijn zorgvuldigheid, hoor en wederhoor en rechtsbescherming van belang. Eerder is ook gewezen op het risico dat een openbare ‘zwarte lijst’ een onvolledig of vertekend beeld kan geven wanneer bijvoorbeeld klachten van cliënten worden geregistreerd zonder dat vaststaat dat sprake is van disfunctioneren.

Wel vind ik het onwenselijk dat cliënten zich genoodzaakt zien elkaar via recensiewebsites te waarschuwen. Daarom zal ik hierover met de Rechtspraak in overleg treden en bezien hoe de transparantie en informatievoorziening kunnen worden verbeterd.

Vraag 6

Heeft het kantoor in 2024 en 2025 de jaarlijkse toets van het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM en de verplichte accountantscontrole doorlopen en zijn daarbij signalen naar voren gekomen, gelet op het feit dat volgens de kantonrechter de rekeningen en verantwoordingen van het kantoor structureel niet op tijd en incompleet werden ingediend? Hoe verhoudt dit zich tot de constatering in de beslisnota bij de brief van 16 april 2025 dat de accountantscontrole volgens het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM niet naar behoren werkt? Wat is de stand van zaken van de daarin aangekondigde verbetering van de accountantscontrole en de kwaliteitseisen? [4]

Antwoord op vraag 6
Ten aanzien van het specifieke kantoor geldt dat ik niet treed in individuele zaken; de toezichtsinformatie berust bij de Rechtspraak en het LKB.

In de beslisnota bij de brief van 16 april 2025 is aangegeven dat de werking van de accountantscontrole verbetering behoeft. Er loopt momenteel een traject waarin de mogelijke opties worden verkend en wordt onderzocht welke het beste aansluiten bij de werkwijzen van het LKB. Omdat het traject nog loopt, kan ik op dit moment geen nadere uitspraken doen over de mogelijke uitkomsten.

Vraag 7

Welke mogelijkheden hebben cliënten en gemeenten om dubbel geïnde bedragen terug te vorderen en wie draagt het verlies als terugbetaling uitblijft? Hoe kijkt u in deze context aan tegen het voorstel in de bovengenoemde initiatiefnota van voormalig lid Kat rondom de aansprakelijkheidsprocedure?

Antwoord op vraag 7
Wanneer een onder bewind gestelde persoon schade lijdt door toedoen van zijn bewindvoerder, kan deze of zijn opvolgende bewindvoerder een verzoek tot schadevergoeding indienen bij de kantonrechter. Uiteindelijk bepaalt de kantonrechter of de bewindvoerder aansprakelijk is voor de geleden schade en deze moet vergoeden. Een professioneel bewindvoerder is verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering te hebben, en het hangt af van de specifieke situatie of de verzekeraar dekking biedt.

Momenteel loopt via de stichting Stride Consortium een grootschalig onderzoek naar het stelsel van de CBM-dienstverlening. Het punt uit de initiatiefnota van voormalig Kamerlid Kat over de aansprakelijkheidsprocedure zal ik betrekken bij de beoordeling van de uitkomsten van dit onderzoek.

Vraag 8

Welke juridische belemmeringen bestaan er voor het vroegtijdig delen van klachten en meldingen met de gemeente en andere relevante partijen, gelet op het feit dat de gemeente Leiden aangeeft eerder op de hoogte gesteld te willen worden van klachten en meldingen bij de rechtbank? Bent u bereid te onderzoeken hoe deze belemmeringen kunnen worden weggenomen en de samenwerking tussen kantoren, gemeente en rechtbank verder kan worden bevorderd?

Antwoord op vraag 8
Ik vind het belangrijk dat personen die onder bewind zijn gesteld en andere betrokken partijen op een zo laagdrempelig mogelijke manier hun klachten kunnen delen of meldingen van misstanden kunnen doen bij de toezichthouder van de betreffende bewindvoerder.

Er is geen wettelijke grondslag op basis waarvan de rechtspraak gegevens over meldingen van onregelmatigheden of misstanden van individuele bewindvoerders met gemeenten kan delen. Zonder deze grondslag is het niet mogelijk om deze gegevens te delen. De mogelijkheden en juridische belemmeringen voor het eerder delen van klachten en meldingen met gemeenten en andere relevante partijen verdienen nadere bespreking. Hierom zal dit onderwerp worden ingebracht in het Landelijk platformoverleg, zodat met de betrokken partijen kan worden besproken of en zo ja welke informatie rechtmatig kan worden gedeeld en hoe de samenwerking tussen

bewindvoerderskantoren, gemeenten en rechtbanken verder kan worden verbeterd.

Vraag 9

Hoe is het gesteld met de algemene beschikbaarheid van bewindvoerders, gelet op het feit dat na ontslag van een bewindvoerder een nieuwe bewindvoerder moet worden aangesteld? Heeft u signalen dat het op nationaal dan wel regionaal niveau het uitdagend kan zijn om bewindvoerders te vinden?

Antwoord op vraag 9
De benoeming van een opvolgend bewindvoerder is aan de kantonrechter. Ik heb geen signalen ontvangen dat op nationaal dan wel regionaal niveau problemen bestaan om bewindvoerders te vinden.

Vraag 10

Wat is de stand van zaken rond de uitvoering van de motie van de leden Van Kent en Kat over onderzoeken of er voor het toezicht op bewindvoerders toereikende financiering, capaciteit en middelen zijn? [5]

Antwoord op vraag 10
Er loopt momenteel een grootschalig onderzoek naar het stelsel van de CBM dienstverlening via de stichting Stride Consortium. Aan de onderzoekers is gevraagd om het toezicht en de financiering, capaciteit en middelen hiervoor in dit onderzoek mee te nemen. Dit onderzoek wordt naar verwachting in de eerste helft van 2027 opgeleverd.

Daarnaast zijn onlangs de eindresultaten van het verkennend onderzoek opgeleverd naar de voor- en nadelen van het publiek organiseren van beschermingsbewind. De uitkomsten van beide onderzoeken zal ik betrekken bij de beleidsreactie die ik zo spoedig mogelijk na oplevering van het onderzoek van Stride Consortium aan uw Kamer zal aanbieden.

Vraag 11

Gelet op het feit dat zowel het nu ontslagen kantoor als een eerder ontslagen kantoor in 2021 een overeenkomst tekende met de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude en Oegstgeest, ziet u mogelijkheden om de doeltreffendheid van kwaliteitsborgingsconvenanten verder te verbeteren, bijvoorbeeld door samenwerkingsafspraken landelijk uniformer vorm te geven?

Antwoord op vraag 11
Kwaliteitsconvenanten dragen bij aan een goede samenwerking en duidelijke afspraken tussen gemeenten en bewindvoerders. Zoals ook wordt vermeld op de website van de NVVK[2] maken gemeenten steeds vaker gebruik van dergelijke convenanten. Ik vind het verstandig wanneer gemeenten aansluiten bij de convenanten van de NVVK of door middel van samenwerkingsovereenkomsten werkzaamheden (deels) uitbesteden. Tegelijkertijd is het aan de gemeentebestuur om hierover een besluit te nemen.

[2] Beschermingsbewind - NVVK

Het is aan de betrokken partijen om hier lokaal afspraken over te maken en de doeltreffendheid daarvan te beoordelen. Daarbij geldt dat uiteindelijk de Rechtspraak verantwoordelijk is voor het toezicht op bewindvoerders en over de benoeming en het ontslag van bewindvoerders gaat.

Vraag 12

Welke aanvullende stappen gaat u nemen of verkennen om de kwaliteit bij bewindvoerders beter te borgen?

Vraag 13

Hoe kijkt u aan tegen de oproep van branchevereniging Aegis om strengere eisen te stellen aan het toelaten van bewindvoerders? Welke mogelijkheden ziet u bijvoorbeeld om praktijkervaring te vereisen bij een gevestigd bewindvoeringskantoor voordat een bewindvoerder zelfstandig aan de slag kan? Welke mogelijkheden ziet u in collegiaal toezicht, zodat niet alle druk van aanvullend toezicht bij rechtbanken wordt gelegd? [6]

Vraag 14

Hoe kijkt u aan tegen de aanbevelingen van branchevereniging NVVK om de kwaliteit beter te borgen, bijvoorbeeld door een uniforme werkwijze van rechtbanken te bevorderen, het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM wettelijk beter uit te rusten en strenger te controlen op het vierogenprincipe? [7]

Antwoord op vraag 12, 13 en 14
Het borgen van de kwaliteit van bewindvoerders vind ik van groot belang. Ik vind het dan ook zorgelijk als blijkt dat de kwaliteit tekortschiet. In dit geval heeft de kantonrechter het kantoor ontslagen, waarmee gebruik is gemaakt van het bestaande toezichtsinstrumentarium.

De kwaliteit van bewindvoerders vraagt blijvend aandacht. De door Aegis aangedragen mogelijkheden raken aan de inrichting van het stelsel en de wijze waarop kwaliteit en toezicht daarin worden geborgd. De aanbevelingen van de NVVK zien op verschillende onderdelen van de kwaliteitsborging en het toezicht binnen het stelsel van CBM. Ik vind het van belang om deze voorstellen te bezien in samenhang met de uitkomsten van het lopende onderzoek naar het stelsel van CBM. Ik wacht daarom de uitkomsten van dit onderzoek af. De aanbevelingen uit dit onderzoek zal ik betrekken bij de verdere gesprekken met de betrokken partijen.

[1] Leidsch Dagblad, 16 september 2026 (https://www.leidschdagblad.nl/regio/leiden/opnieuw-wordt-een-leidse-bewindvoerder-ontslagen-in-alle-zaken-hij-dacht-makkelijk-geld-te-kunnen-verdienen/161403942.html).

[2] Kamerstuk 36 464, nr. 2, beslispunten 12, 13 en 14.

[3] Kamerstuk 24 515, nr. 795.

[4] Beslisnota bij Kamerstuk 24 515, nr. 795.

[5] Kamerstuk 24 515, nr. 707.

[6] Leidsch Dagblad, 1 augustus 2025, ‘Branchevereniging Aegis pleit voor strengere eisen bewindvoerders. ’Je krijgt het nooit waterdicht, maar het kan wel beter’’.

[7] NVVK, 'Visie op de Toekomst van Beschermingsbewind: Naar een Duurzaam en Mensgericht Stelsel'.